

Door 5% defensie-uitgaven zijn ingrijpende bezuinigingen op zorg nodig

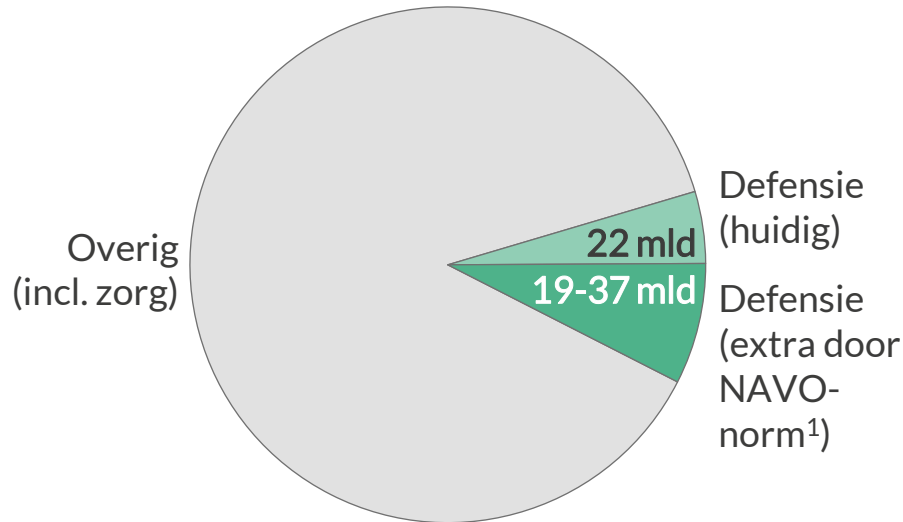
- Het demissionaire kabinet heeft, met de NAVO-top in het vooruitzicht, besloten de **defensie-uitgaven te verhogen** naar 3,5% tot 5% van het bruto binnenlands product
- Linksom of rechtsom zal de zorgsector een deel van de defensierekening betalen. Net als alle andere publieke sectoren, van onderwijs tot sociale zekerheid tot de publieke omroep. Op basis van *fair share* betekent dit een **besparingsopdracht van 5 tot 9 miljard euro voor de zorg**, oftewel 4 tot 8% lagere uitgaven
- Eerdere analyse van het CPB leert ons dat dit **alleen te realiseren is met ingrijpende maatregelen**, zoals verhoging van eigen betalingen of pakketverkleining. Maatregelen die stuk voor stuk tegen de trend en het maatschappelijk sentiment ingaan
- Daarom is het nodig om op korte termijn **het maatschappelijk en politiek debat te voeren** over besparingen in de zorg. Waar toegankelijkheid de afgelopen jaren de focus had, zal ook betaalbaarheid vanaf nu meer aandacht vragen

Analyse | NAVO-norm betekent keuzes maken in rijksuitgaven, met consequentie voor de zorg om 5 tot 9 miljard te besparen

Rijksuitgaven [EUR mld, 2025]

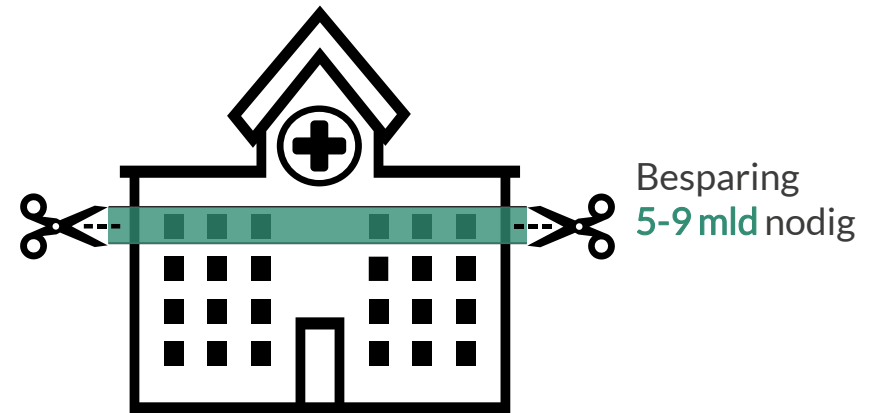
Totaal: 488 mld

- NAVO-norm¹ betekent structureel verdubbeling tot verdriedubbeling van defensie-uitgaven
- Over de dekking daarvan (belastingverhoging, oplopen staatsschuld, besparing op andere overheidsuitgaven) is nog geen besluit genomen

Zorguitgaven [VWS, EUR mld, 2025]²,³

Totaal: 114 mld

- Stel: defensie-uitgaven volledig dekken door besparingen elders en zorg neemt daarin *fair share*
- Dat betekent: 5 tot 9 miljard euro besparen op zorg (4 tot 8% lagere uitgaven)

1) 3,5% directe defensie-uitgaven plus 1,5% indirecte uitgaven, waarvan defensie profiteert ('brede weerbaarheid')

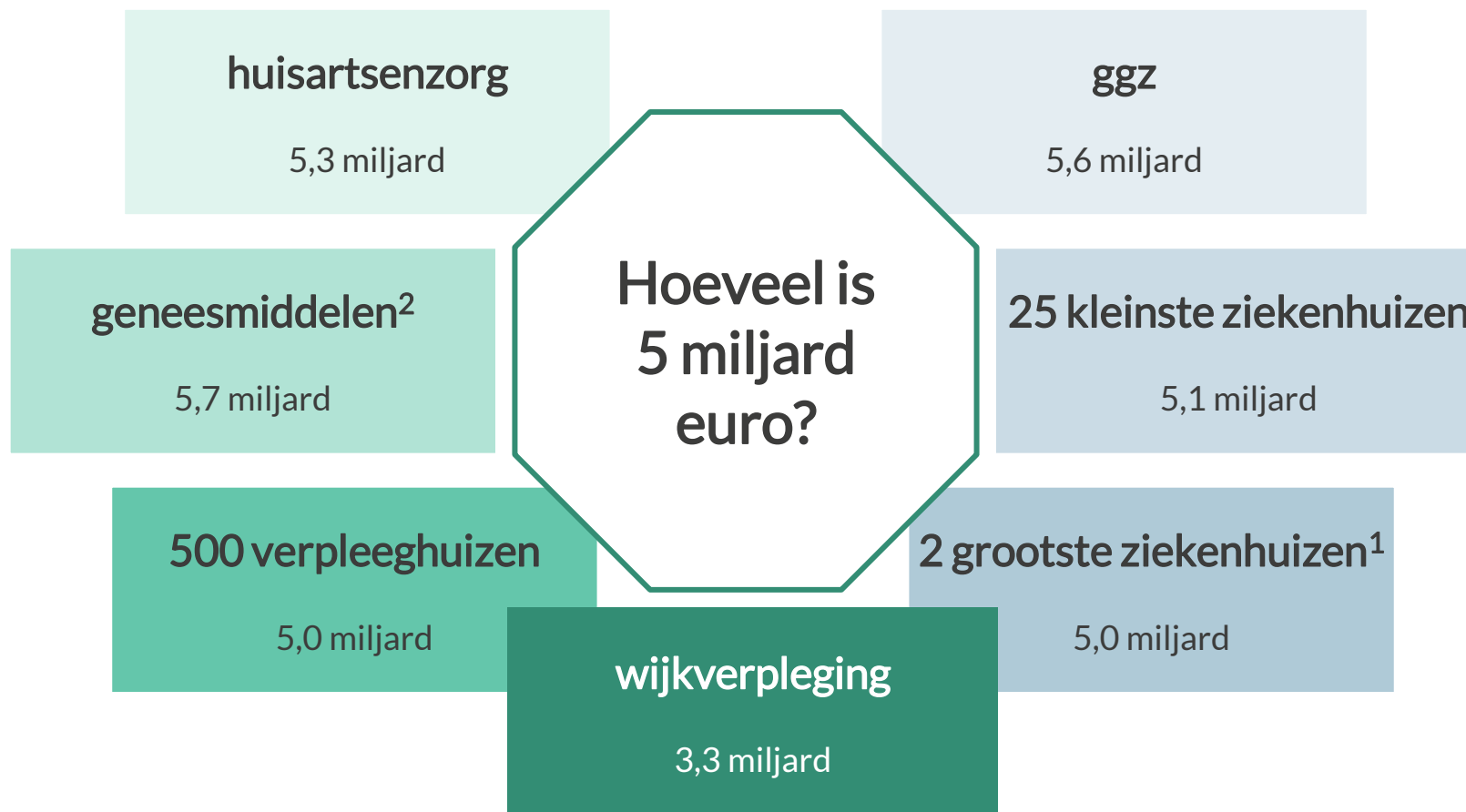
2) Begroting ministerie van VWS, waarvan Zvw en Wlz samen 94% uitmaken

3) De begroting van VWS is 23% van de totale rijksbegroting

Bron: Rijksbegroting 2025, bbp-raming CPB, analyse Gupta Strategists

Ter referentie | 5 miljard euro is in de orde van grootte van bijvoorbeeld de huisartsenzorg, ggz of 25 kleinste ziekenhuizen

Opties | Het CPB becijferde de impact van uiteenlopende beleidskeuzes in zorg

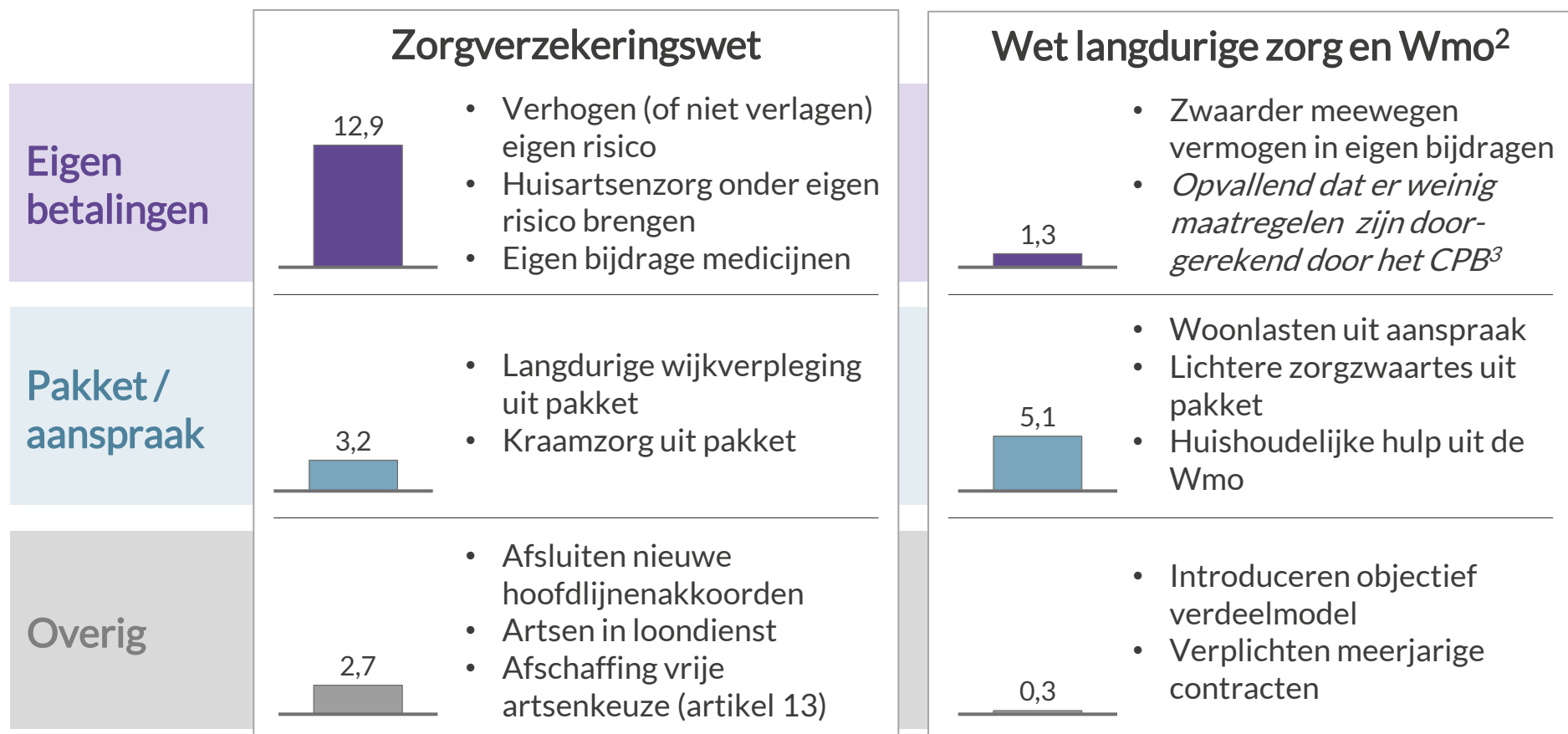
Zorgkeuzes in kaart

- Het Centraal Planbureau becijferde in 2020 de impact van 147 beleidskeuzes in zorg
- Dit zijn uiteenlopende opties, vanuit verschillende (politieke) opvattingen
- Voor dit doeleinde hebben we alleen gekeken naar de opties die tot een besparing leiden
- De bedragen zijn geïndexeerd tot prijsniveau 2025

Opties | Alleen met combinatie van ingrijpende opties (eigen betaling én pakketwijziging) is 5-9 mld euro besparing haalbaar

Impact maatregelen uit Zorgkeuzes in Kaart (CPB)
[EUR mld, voorbeelden, 2025]¹

1) Inschattingen uit 2020, gecorrigeerd naar prijsniveau 2025 op basis van NZa-prijsindexen

2) Wet maatschappelijke ondersteuning

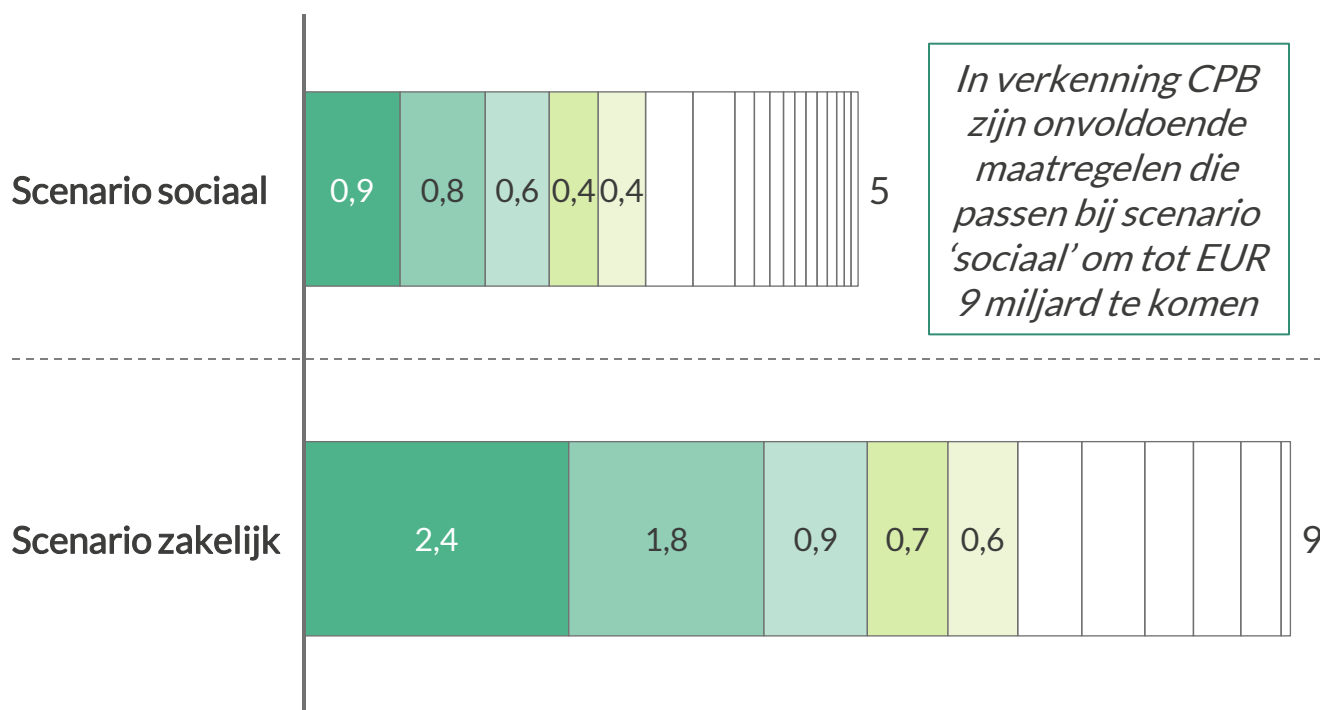
3) Dit is opvallend, omdat de eigen bijdragen in de langdurige zorg in Nederland relatief laag zijn in internationaal perspectief

Bron: Zorgkeuzes in kaart, CPB, 2020, analyse Gupta Strategists

Scenario's | Voorbeeldscenario's illustreren dat er geen makkelijke oplossingen zijn; stapeling ingrijpende acties nodig

Voorbeeld van combinatie van maatregelen in twee scenario's
[EUR mld, elk balkje staat voor één maatregel, 2025]¹

Belangrijkste maatregelen

- Zwaarder meewegen vermogen bij eigen bijdrage
 - Wijkverpleging naar Wlz
 - Nieuw hoofdlijnenakkoord
 - Specialisten in loondienst
-
- Woonlasten uit aanspraak Wlz, geen compensatie
 - Eigen risico naar EUR 485
 - Lichtere zorgzwaartes uit Wlz
 - Eigen bijdrage voor hulp- en geneesmiddelen

Meer weten? Neem gerust contact op

Lisa Vogelpoel

lisa.vogelpoel@gupta-strategists.com

06 44 88 60 12

Daan Livestro

daan.livestro@gupta-strategists.com

06 23 85 28 54

Jurre de Bruin

jurre.debruin@gupta-strategists.com

06 34 92 49 04